

Capitolul 16: Fiscalitate

Introducere

*Conform Raportului Comisiei Europene pentru 2025, Republica Moldova are **un anumit nivel de pregătire** în domeniul fiscal. S-au înregistrat **progrese bune** în ceea ce privește alinierea legislației naționale la acquis-ul UE în domeniile fiscalității indirecte și directe, accizelor și digitalizării serviciilor de administrare fiscală. Moldova și-a îmbunătățit în continuare capacitatea în materie de cooperare administrativă și asistență reciprocă.*

Republica Moldova este în proces de aliniere a legislației naționale la cadrele juridice și reglementările Uniunii Europene. În partea ce ține de domeniul fiscalitate, un aspect esențial al acestei alinieri este armonizarea reglementărilor privind accizele și TVA, sistemului de accize cu acquis-ul UE.

În anul 2025, s-au făcut progrese semnificative în transpunerea Directivei Consiliului (UE) 2020/262 de stabilire a regimului general al accizelor, Directivei 92/84/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind apropierea ratelor accizelor la alcool și băuturi alcoolice, Directivei 92/83/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 privind armonizarea structurilor accizelor la alcool și băuturi alcoolice și a Directivei 2011/64/UE a Consiliului din 21 iunie 2011, acestea privind structura și ratele accizelor aplicate tutunului prelucrat, actualmente fiind aprobate de Guvern și transmis Parlamentului.

În paralel, Republica Moldova lucrează la transpunerea Directivei Consiliului 2006/112/CE privind TVA, care va aduce sistemul național de TVA mai aproape de standardele UE.

Pe filiera conformării fiscale, angajamentul Moldovei de a combate evaziunea fiscală a fost consolidat semnificativ. În mai 2024, Republica Moldova a aderat la cadrul inclusiv BEPS al OCDE, a realizat primul schimb automat, reciproc de date privind conturile financiare, astfel, manifestând intenția de a adopta standarde internaționale. În anul 2025 a fost aprobată o Foaie de parcurs privind implementarea acțiunilor Cadrului Incluziv BEPS.

Rezultatele acestor eforturi sunt deja vizibile în creșterea veniturilor fiscale ale Republicii Moldova. Pe parcursul a 10 luni ale anului 2025, Moldova a depășit obiectivele de venituri cu 2,7%, având o colectare totală de 66,47 miliarde MDL. Această realizare reflectă impactul pozitiv al măsurilor de conformare fiscală, inclusiv al Programului de Conformare Voluntară, care vizează sectoare cu risc ridicat, cum ar fi: comerțul cu amănuntul a mărfurilor, produselor și materialelor, industria prelucrătoare, industria alimentară, servicii suport și construcții/tranzacții imobiliare. Prin monitorizarea și educația țintite, facem progrese semnificative în promovarea conformării fiscale voluntare și în identificarea domeniilor ce necesită îmbunătățiri.

Totodată, Republica Moldova se pregătește să asigure interoperabilitatea cu sistemele IT ale UE , în acest sens a fost aprobat Programul de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027 prin Hotărârea de Guvern nr. 687 din 15.10.2025. Programul vizează asigurarea interconectării și interoperabilității cu sistemele fiscale ale UE, dezvoltarea infrastructurii informatice și automatizarea sistemului de gestionare a riscurilor de neconformare. Pentru perioada următoare se propune aprobarea unei Foi de parcurs și unui calendar pentru asigurarea interoperabilității cu sistemele informaționale ale UE.

De menționat că Republica Moldova beneficiază, pe această filieră de sprijinul experților internaționali precum misiunile de experți ai Departamentul Trezoreriei SUA, Agenției Fiscale Suedeze și valorificarea instrumentului UE - TAIEX.

Nivelul de aliniere a actelor UE

32022R2300	32022L2523	32003L0049	32009L0132	31992L0083	31983L0182
31992L0084	32009L0133	31995L0060	32003L0096	32011L0064	32006L0079
32006L0112	32017L1852	32008L0009	32020L0262	32008L0007	32011L0016
32011L0096	32009L0055	32007L0074	32016L1164	31986L0560	32010L0024

verde - (transpus total), galben (transpus parțial), alb (netranspus)

Subcapitolul 1: Prezentarea generală a sistemului fiscal

1. Prezentarea generală a situației

1.1. Cadrul legislativ actual

Republica Moldova dispune de un cadru legislativ fiscal bine structurat, reglementat de Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997 și alte acte normative adoptate în conformitate cu acesta. Respectiv, actele normative respective reglementează relațiile ce țin de executarea obligațiilor fiscale în ce privește impozitele și taxele de stat, stabilind, de asemenea, principiile generale de determinare și percepere a impozitelor și taxelor locale.

Actualmente, legislația fiscală națională conține într-o anumită măsură reglementări ale cadrului normativ european, procesul de transpunere a legislației UE în legislația națională a fost demarat în 2025.

1.2. Cadrul administrativ actual

Serviciul Fiscal de Stat (SFS) este autoritatea administrativă responsabilă pentru implementarea politicii fiscale naționale, subordonată Ministerului Finanțelor. Actele legislative și normative care reglementează statutul juridic, sarcina de bază, structura, funcțiile de bază, atribuțiile și principiile generale de organizare a Serviciului Fiscal de Stat sunt: Codul fiscal nr. 1163 din 24.04.1997, Titlul 5, art. 132-136; Regulamentul privind organizarea și funcționarea Serviciului Fiscal de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 395/2017.

Ministerul Finanțelor exercită dirijarea metodologică a Serviciului Fiscal de Stat prin acordarea asistenței metodologice în activitatea acestuia și prin exercitarea următoarelor atribuții: aprobă structura Serviciului Fiscal de Stat; stabilește obiectivele Serviciului Fiscal de Stat și indicatorii de performanță; aprobă bugetul Serviciului Fiscal de Stat.

Sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat este specificată art. 132 din Codul fiscal al Republicii Moldova și constă în asigurarea administrării fiscale, prin crearea de condiții contribuabililor pentru conformare la respectarea legislației, aplicarea uniformă a politicii și reglementărilor în domeniul fiscal.

Misiunea Serviciului Fiscal de Stat este stabilită în Carta strategică a Serviciului Fiscal de Stat „Să creăm condiții optime pentru conformarea fiscală voluntară”.

Serviciul Fiscal de Stat este persoană juridică de drept public și dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova.

Sistemul administrativ al Serviciului Fiscal de Stat se determină în raport cu importanța majoră, volumul, complexitatea și specificul funcțiilor pe care le realizează. Efectivul-limită pentru Serviciul Fiscal de Stat se aprobă de către Guvern.

2. Planuri de viitor

2.1. Planuri legislative

Republica Moldova își propune transpunerea integrală a *acquis*-ului UE pe domeniul fiscalității până în trimestrul II, 2027.

2.2. Implementarea *acquis*-ului și consolidarea capacităților administrative

- Pregătirea pentru a asigura interoperabilitate sistemului IT cu SI ale UE, în acest sens fiind elaborat un proiect de Programul de dezvoltare al sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat pentru anii 2025-2027.
- Beneficierea continuă de asistență a partenerilor externi de dezvoltare care va impulsiona modernizarea administrației fiscale, dezvoltarea managementului riscurilor și îmbunătățirea schimbul de date.
- Racordarea la standardele internaționale prin participarea la Programul Fiscalis, misiuni/vizite de studiu TAIEX, asistența Secretariatului Forumului Global, etc.
- Automatizarea sistemului de management a riscurilor de neconformare fiscală până la finele anului 2027.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

Costurile estimative pentru realizarea planurilor legislative (costuri de personal) sunt reflectate în Anexa „A” din PNA pentru fiecare acțiune în parte, 21789 mii lei.

Responsabil: Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat

Subcapitolul 2: Impozitare directă

1. Prezentarea generală a situației

1.1. Cadrul legislativ actual

Sistemul de impozitare directă din Republica Moldova este reglementat de Codul fiscal și legislația conexă care stabilește cadrul legal pentru impozitarea veniturilor, câștigurilor de capital, veniturilor din proprietăți și alte surse de venit. Principalele prevederi includ:

- Impozitul pe venit pentru persoane fizice și juridice:
 - Pentru persoanele fizice, rata standard este de 12% pentru veniturile salariale și alte recompense similare.
 - Pentru persoanele juridice, rata standard este de 12%. Anumite categorii de contribuabili beneficiază de regimuri fiscale preferențiale.
- Impozitarea câștigurilor de capital: Se aplică la active capitale prevăzute la art.39 din Codul fiscal, și se impozitează cu 12% impozitul pe venit la 50% din suma excedentară a creșterii de capital.(art. 39-40 din Codul fiscal).
- Convenții internaționale pentru evitarea dublei impunerii: Republica Moldova a semnat 51 de tratat fiscal bilateral.

- Legislație privind transparența fiscală: Transpunerea Standardului Comun de Raportare (CRS) și aderarea la BEPS (din mai 2024) contribuie la combaterea evaziunii fiscale.

1.2. Cadrul administrativ actual

Administrarea impozitelor directe este gestionată de Serviciul Fiscal de Stat (SFS).

Utilizarea instrumentelor internaționale precum Convențiile pentru evitarea dublei impuneri (DTA) și Tratatetele privind colaborarea și asistența reciprocă în problemele respectării legislației fiscale.

2. Planuri de viitor

2.1. Planuri legislative

- Implementarea standardelor minime BEPS ale OCDE. De asemenea, se depun eforturi la implementarea regulilor privind societățile străine controlate (CFC), așa cum sunt prevăzute în Directiva anti-evaziune fiscală (ATAD), fiind stabilit un plan clar de transpunere a acestora în legislația națională.
- Transpunerea Directivei Pilonului 2 (UE) 2022/2523 pentru aplicarea unui impozit minim global.
- Implementarea Instrumentului Multilateral (MLI) privind tratatele fiscale.
- Modificări în impozitarea câștigurilor de capital: Simplificarea calculului și eliminarea unor excepții în scopul alinierii la acquis-ul UE.
- Modificări în impozitarea dividendelor, dobânzilor, royalty repartizate între societăți asociate din state membre UE.

2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

- Instruirea personalului pentru aplicarea noilor reglementări fiscale.
- Familiarizarea cu alte schimburi de informații în scopuri fiscale necesare a fi realizate.
- articiparea la Programe UE de asistență tehnică și schimb de bune practici.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

Republica Moldova participă anual la contribuția OCDE.

Pentru transpunerea Directivei anti-evaziune fiscală (ATAD)- cost estimativ de 189 mii lei.

Responsabil: Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat

Costurile estimative pentru realizarea planurilor legislative sunt reflectate în Anexa „A” din PNA pentru fiecare acțiune în parte și capacitate administrativă pentru acest subcapitol vor fi acoperite din cadrul programelor/ parteneri externi.

Subcapitolul 3: Impozitare indirectă

1. Prezentarea generală a situației

1.1. Cadrul legislativ actual

Sistemul de impozitare indirectă din Republica Moldova este reglementat de Codul fiscal, Titlul III și IV, Legea 1417/97 de punere în aplicare a Titlului III, Legea 1054/2000 de punere în aplicare a titlului IV, HG nr. 93/2013, HG 1123/2006; Codul Vamal 95/2021.

În prezent, sistemul de impozitare indirectă din Republica Moldova include două componente principale: Taxa pe Valoare Adăugată (TVA) și accizele. Acestea sunt reglementate prin Titlul III și Titlul IV din Codul fiscal al Republicii Moldova nr. 1163/1997.

Pe parcursul anului 2025, Moldova a lucrat la transpunerea Directivei Consiliului 2006/112/CE privind TVA, care va aduce sistemul național de TVA mai aproape de standardele UE.

De asemenea, s-au făcut progrese semnificative pentru modificarea Titlului IV din Codul Fiscal, vizând transpunerea Directivei Consiliului (UE) 2020/262 privind accizele și Directivelor 92/84/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992, Directivei 92/83/CEE a Consiliului din 19 octombrie 1992 și Directivei 2011/64/UE a Consiliului din 21 iunie 2011, aferente alcoolului și tutunului

1.2. Cadrul administrativ actual

Serviciul Fiscal de Stat este responsabil pentru administrarea impozitelor indirecte. Activitatea sa este ghidată de principiile stabilite în Codul fiscal, inclusiv utilizarea servicii electronice pentru administrarea fiscală.

2. Planuri de viitor

2.1. Planuri legislative

- Republica Moldova își propune transpunerea integrală a acquis-ului UE până în trimestrul II, 2027.
- Adoptarea proiectului de lege pentru transpunerea completă a Directivei 2006/112/CE privind TVA, cu termenul de implementare final stabilit pentru 2027.
- Adoptarea Proiectului de lege privind transpunerea Directivei (UE) 2020/262 privind accizele, alături de directivele referitoare la produse accizabile, cum ar fi alcoolul și tutunul.

2.2. Implementarea acquis-ului și consolidarea capacităților administrative

- Participarea la Programe UE de asistență tehnică și schimb de bune practici.

3. Aspecte financiare (estimarea costurilor)

Costurile estimative pentru realizarea planurilor legislative sunt reflectate în Anexa „A” din PNA pentru fiecare acțiune în parte și capacitate administrativă pentru acest subcapitol vor fi acoperite din cadrul programelor/ parteneri externi

Responsabil: Ministerul Finanțelor, Serviciul Fiscal de Stat